

«Қазына» бөбекжайы

«Бекітемін»

«Қазына» бөбекжай менгеруші:

Э.А.Бегалиева

«Жұлдызша» мектепалды даярлық тобы

От – досымыз, от – жауымыз

Тәрбиеші: Сатимова А.

2022-2023 оқу жылы

От - досымыз, от – жауымыз

Мақсаты:

Өрттің қаншалықты қауіпті екені туралы балаларға түсіндіріп, білімдерін көнектіту. Өрттің алдын алуға балаларды ынталандыру. Сұрақ - жауап арқылы қоршаған ортаны қорғауға тәрбиелеу. Адам өміріне өрттің зиянды екенін біле отырып сірінгені, түрмистық техникалық заттарды пайдалану қауіпсіздік ережелерін білу. Оттың тілсіз жау екенін ұқтыру. Өрттен, оттан сактану жолдарын үйрету. Оттың адам өміріндегі маңызын, пайдасын, пайда болу жолдарын ұғындыру. Сонымен қатар оттың тілсіз жау екендігін ұқтыру. Өрттің зияны мен қауіпсіздігі туралы толық мағлұмат беру. Балаларға оттан сактанудың жолдарын, өрттің табиғатқа, адамға әкелетін зардабын түсіндіре отырып, сірінке, оттық т. б. қатерлі нәрселерден аулақ болуға тәрбиелеу.

Жүргөншілдеме:

Тәрбиесі: – Балалар, жан - жақтарыңа қараңдаршы, қандай әдемі! Терезеге қараңдаршы, күн алтын сәүлелерін шашып тұр. Ендеше қоршаған ортамен амандастып жіберейік.

- Армысыз, қайырлы күн!
- Армысыз, қайырымды Аспан ата!
- Армысыз, мейірімді жер - ана!
- Армысыз, шұғылалы Алтын - күн!
- Куанайық, шаттанайық бәріміз!
- Күліп шықты күн бүгін!
- Бәріміз күндей жарқырайық!
- Бәріміз тату болайық!
- Бәріміз дос болайық!

Тәрбиесі: балалар біз бүгін қауіпсіздік ережелерінің бірі өрттің қаншалықты қауіпті екенін білейік. «От – досымыз, от – жауымыз». Жалпы «от» деген сөзді қалай түсінесіздер? От өмірімізге қуат беріп, бойымызды жылтытады. От – өмір сәні. Отсыз тіршілік жоқ. От жағылмаса тамак піспейді, үй жылымайды. Ал тамак ішпесек бойымызға қуат бітпейді. Бойымызда қуат болмаса өмірге деген қызығушылығымыз жоғалады От қалай пайда болды? Ерте заманда алғашқы адамдар отты пайдалануды найзағайдан түскен оттан үйренеді. Сол найзағайдан түскен отты сөндірмей пайдаланды. Барлығы аң аулауға кеткенде, бір адам от басында қалатын болған. Тамақты пісіріп жеуді де найзағай отының астында қалған еттеге байқаған. От астында қалған ет шикі еттеге дәмдірек екенін байқап, асты пісіріп жеуді үйренген. Сол заманнан – ақ оттың өте маңызды екенін аңғарамыз.

Біздің ата - бабаларымыз шөбі көп жерді отты жер деп бекер айтпаған. Отты жер - қуатты жер. Мал біткенге күш - қуат беретін жер. Үйді қазақ халқы отпен теңестіріп отырған. Тұратын үйін отау, үй иесін – отағасы деп атаған. Отсыз тоңып, жаураған адам ешқандай еңбек те істей алмайды. Сонымен от - өміріміз десек те, оның әлемі жайлаған алапаттың бірі - өрт қаупін шығаратынын да естен шығармағанымыз жөн. Өзіміздің ұқыпсыздығымыздан немесе байқампаздығымыздан кейде өрттің қалай күш алғып кеткенін де байқамай қаламыз. От – өрісі кең түбір. Енді осы «от» түбіріне байланысты сөздерді терсек: отағасы, отау, отарба. Яғни мұннан шығатын нәрсе –«от» сөзі жылылыштың белгісі іспеттес. Оттың пайдасымен қатар зиянды жағы да жоқ емес. Қандай зияны бар, балалар?

«Отпен ойнама, күйесін» дегендегей оттың зиянды жақтарына тоқталсак:

Оттың зиянды жақтары: отты дұрыс пайдаланбаса, адам күйіп қалады. Өрттің шығу себептеріне тоқталайық. Өрттің шығу себептері туралы білгілерін келсе мына видео сюжетке назар аударайық.

Видео сюжет: «Өрттің шығу себептері»

Өрттің шығу себептері туралы не білеміз? Қане кім айтады?

Балалар: 1. Шылымның тұқылын сөндірмей тастаса;

2. Шырпымен ойнаса;

3. Үтікті қосып кетіп қалса;

4. Газды ашық қалдырып кетсе;

Өрттің шығу себептерін нақты білгілерің келсе ендеше мына видео сюжетке назар аударайық.

Шырпы туралы не білеміз?

Шырпы құнделікті өмірде қажет. Шырпы арқылы майшамды, газды т. б. нәрселерді тұтату үшін іске асырады. Шырпыны ұлкендердің рұқсатынсыз алмау керек. Себебі, өрт - тілсіз жау.

Шырпының адам өмірінде пайдасымен бірге зияны да болады.

Негізгі өрт қауіпсіздік шаралары туралы не білеміз? Видео сюжетке назар аударайық.

Вideo сюжет: «Өрт қауіпсіздік шаралары»

Газ – плитасын пайдалану

Ас үйге сән беретін газ плитасы. Көгілдір от тұрмыс - тіршілігімізді көп орын атқарады.

Десек те, оны ұқыпты ұстап, жаға білуіміз керек. Егер газ плитасынан бір кемшіліктер байқалса ата - анаңа айтып ескерт. Өйткені ата - анаң газ бөлімшесінің арнаулы мамандарын шақыртады Тұрмысымызда тағы бір көп қолданатынымыз – Электр. Электр - жарық көзі. Бір күн үйімізге электр қуаты келмей қалса, дүниені қараңғы түнек басады. Дегенмен, оны да ұқыпты пайдаланбасақ, одан да өрт шығуы мүмкін.

Газ плитасы тұрған бөлмені жиі - жиі желдету керек. Егер газдың күлімсіген иесін сезсең сірінке жағуға, электр жүйесіндегі лампаны жағуға болмайды.

Тек үйдің есік - терезелерін ашып, желдету керек.

Келесі видео сюжетке назар аударайық.

Вideo сюжет: «Өрт шықса үрейленбе»

Tərbieeshi: Балалар мен сендерге бір жұмбақ жасырайын шешімін табыңыз

Жұмбақтар

Қандай зат ең қауіпті, көгілдір - қызыл түсті?

(газ)

Қара сиырым жалап тұр, Қызыл сиырым қарап тұр
(От пен қазан)

Өрт қауіпсіздігі туралы қандай тақпақтар білеміз?

От жақпа күйерсің

Әртеніп жүрерсің

Сірінкені ұстасаң

Бәлеге сен түсерсің

Оттың ісі қуырмақ

Желдің ісі сұырмақ

Қазір жанған жалынды

Алыш ұшып қуалмақ

Кешір, досым, қателестім.

Шырпыны ұстап, көктемеспін.

Ата – аナンың рұқсатынсыз
Сірікеге беттемеспін.

Алындар ұғып, балалар,
Істері кейде шалалар.
Шырпы, оттық, электрге
Шама келсе жоламаңдар.

Тағы да видео сюжетке кезек берейік.
Видео сюжет: «Өрт туралы не білеміз?»

Өрт қауіпсіздігі туралы қандай ережелер білеміз?
1. Электр жүйесінен ажыратуды ұмытпау.
2. Рұқсат етілмеген жерге электр жүйесін жүргізбеу
3. Өрттің алдын - алу, қауіпсіздікті сақта
4. Өртті сөндіруге арнайы заттарды даярлап қойған жөн. Оларға құм, су, күрек, киіз, т. б.
5. Өрт жаңадан басталғанда, сумен, құм сеуіп өшіреді.
6. Адамның киімі өртенсе, суға түскені дұрыс. Су жоқ болса, топыраққа аунап, үстіне құм себуіміз керек. Болмаса адамды қалың матамен орап өшіреді.

Дидактикалық ойын: «Өрт сөндірушіге не қажет?»
От туралы қандай мақал – мәтелдер білеміз?
Отпен ойнама, күйерсін.
* * *

Ойын түбі – от.
* * *
От жақпа - пісерсін,
Ор қазба – түсерсін.
* * *

Сумен ойнама – батарсын,
Отпен ойнама – күйерсін.
* * *

От пен су – тілсіз жау.
Міне, балалар бүгін біз «Өрт - тілсіз жау» деген тақырыпта ашық шара өткіздік. Жоғарыда айтылғандарды естерінде сақтап, әдепті болып жүріндер.

Дәрескер: Зх,